





## מחלוקת ר"י ורבנן בדין כ' אמה ע"פ הירושלמי

### 1. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף ב עמוד א

אמר רב יהודה אמר רב: חכמים לא למדוה אלא מפתחו של היכל, ורבי יהודה לא למדה אלא מפתחו של אולם. דתנן: פתחו של היכל גבהו עשרים אמה ורחבו עשר אמות, ושל אולם גבהו ארבעים אמה ורחבו עשרים אמות.

### 2. תלמוד ירושלמי (יולנא) מסכת סוכה פרק א הלכה א

רבי יוסי אמר לה סתם. ר' אחא בשם רב רבנן ילפין לה מפתחו של היכל. ור' יודה יליף לה מפתחו של אולם. אם מפתחו של אולם דין ארבעים אמה דתנן תמן פתחו של אולם גובהו ארבעים אמה ורחבו עשרים אמה. תני ר' חייה אפי' ארבעים נ' אמה תני בר קפרא אפי' מאה אמה.

\* כיצד לומדים רבי יהודה ורבנן מהיכל ואולם לענין סוכה? העזר במקורות הבאים.

### 3. משנה מסכת מידות פרק ב משנה ג

... כל הפתחים והשערים שהיו שם גובהן עשרים אמה ורחבן עשר אמות חוץ משל אולם כל הפתחים שהיו שם היו להן דלתות חוץ משל אולם...

#### משנה מסכת מידות פרק ג משנה ז

פתחו של אולם גובהו ארבעים אמה ורחבו עשרים אמה.

#### משנה מסכת מידות פרק ד משנה א

פתחו של היכל גבהו עשרים אמה ורחבו עשר אמות וארבע דלתות היו לו שתיים בפנים ושתיים בחוץ שנאמר (יחזקאל מ"א) שתיים דלתות להיכל ולקדש.

\* מה הקשר בין גובה פתחו של אולם לזה שאין לו דלתות? העזר במקורות הבאים.

### 4. רמב"ם הלכות זביח ומתנה פרק ב הלכה ט

הבונה פלטרין גדולים בנכסי חגר וזבא אחר והעמיד להם דלתות וקנה האחרון, שהראשון לא עשה בגוף הארץ כלום, והרי הוא כמי שעשה גל אבנים על הארץ שאינו קונה, שהרי לא הועיל בגדר זה ממני שהוא רחב ביותר ומפולש, ואין צורת אותו הבנין מועלת לו ז עד שיעמיד דלתות.

### 5. רמב"ם הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ו הלכה א

עשרה תנאין יש בבית ואחר כך יתחייב הדר בו לעשות לו מזוזה, ואם חסר תנאי אחד מהן פטור מן המזוזה ואלו הן... ויהיו לו דלתות...

השגת הרמב"ד: כתב הרמב"ד שיהיו לו דלתות לא נאמר אלא משום היכר ציר.

### רמב"ם הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ו הלכה ה

בית שאין לו תקרה פטור מן המזוזה... ומעמידין הדלתות ואחר כך קובעין את המזוזה.

### 6. כסף משנה שם פרק ו הלכה ה

וז"ל תדעו שעיקר המצוה (של מזוזה) לא תלח אותה אלא בשער שנאמר על מזוזות ביתך ובשעריך וכו'. וכן אמרו רז"ל אחד שערי בתים ואחד שערי חצרות וכו'. ולא אמרו פתחי בתים. שכל פתח שאין לו דלתות פתח מיקרי. שער לא מיקרי. וכן מוכר בריש עירובין. ולא נסתפק זה לשום תכס בעולם שאין החיוב תלוי אלא בשער. כפשטי דקרא וכו'.

\* כיצד מבאר הכס"מ את הרמב"ם?

### 7. ר' דניאל הבבלי

וקשיא לי על דבר זה שהרי מצינו שער שאין לו דלתות ומיקרי שער, דכתיב ומסך פתח שער החצר ואע"פ שלא היה לו לחצו דלתות נקרא שער. ובמתניתין (מדות פיב מי עיש) תמן כל השערים שהיו שם היה להן דלתות חוץ משל אולם. ש"מ לאו בדלתות תליא מילתא דשער, שהשער אינו אלא שם מקום הכניסה והיציאה והוא המקום שבין שתי המזוזות.

### 8. הגדרת הרונצ'ובר לצורה וחומר

בצורה מתבטאת מהות הדבר, או במלים אחרות: על ידי הצורה אנו מגדירים את הדבר, מפני שתחומר אינו ניתן לחגדר. ולבסוף – הצורה קובעת את מדרגת הדבר במציאות.

באר את ההכרח בדלתות לבית ע"פ הגדרת הרוגצ'ובר?

הסבר ע"פ הנ"ל מהי מחלוקת ר"י ורבנן בהגדרת סוכה וכיצד למדו מהיכל ואולם?

9. תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת סוכה פרק א הלכה א  
אילו בית שהוא גבוה מכמה שמא אינו חייב במעקה. אינו חייב במזוזה. אלא בית מקורה ואין סוכה מקורה.

מהי שאלת הירושלמי ומהי תשובתו?

10. תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת סוכה פרק א הלכה א  
מאי כדון רבי אבהו בשם רבי יוחנן התורה אמרה (ויקרא כג מב) בסכת תשבו עד עשרים אמה את יושב בצילח של סוכה.  
מעשרים אמה ולמעלן את יושב בצילח של דפנות.

לסיכום כיצד מתבארות שיטות האמוראים בבבלי לאור הסוגיא בירושלמי?